

Uitgespuwd door het volk en straks toch president

Het Nieuwsblad* - 17 Mei 2014
Pagina 34

* Het Nieuwsblad/Aan Gent gebonden, Het Nieuwsblad/Antwerpen, Het Nieuwsblad/Brugge-Oostkust, Het Nieuwsblad/Brussel-Noordrand, Het Nieuwsblad/Dender, Het Nieuwsblad/Kempen, Het Nieuwsblad/Kortrijk-Waregem-Menen, Het Nieuwsblad/Leuven-Hageland, Het Nieuwsblad/Limburg, Het Nieuwsblad/Mechelen-Lier, Het Nieuwsblad/Meetjesland - Leiestreek, Het Nieuwsblad/Oostende-Westhoek, Het Nieuwsblad/Pajottenland, Het Nieuwsblad/Roeselare-Tielt-Izegem, Het Nieuwsblad/Vlaamse Ardennen - Gentse Rand, Het Nieuwsblad/Waasland

Voor de een is hij de grootste Turkse staatsman in honderd jaar, voor de ander een corrupte despoot. Wat je niet van Recep Tayyip Erdogan kan zeggen, is dat hij weet wanneer hij zijn mond moet houden. Zijn botte uithaal naar de rouwende mijnwerkersfamilies zette zijn land in brand. Maar de premier blijft zijn zelfverzekerde zelf. Omdat hij er innig van overtuigd is: binnen een paar maanden is hij president. En hoogstwaarschijnlijk heeft hij gelijk. Jesse Van Regenmortel

Het is de ultieme droom van Recep Tayyip Erdogan: dat de Turken hem in augustus verkiezen tot president van hun land. Nochtans kwam de 60-jarige premier deze week niet meteen over als iemand die naar de gunst en de stem van meer dan vijftig miljoen kiezers dingt. Zelfs niet als iemand die ook maar een klein beetje probeert om sympathiek over te komen.

Erdogan verkondigde voor een publiek van rouwende mijnwerkersfamilies koudweg dat dodelijke rampen nu eenmaal bij het leven horen. Hij zag er geen graten in om een demonstrant vol in het gezicht te slaan. Een andere demonstrant noemde hij 'Israëlish uitschot'.

Ofwel meet de Turkse eerste minister zich graag het imago van harde, ietwat botte leider aan, ofwel geeft hij geen jota om imago. 'Ik vrees dat het vooral dat laatste is', zegt Dirk Roctus, professor internationale politiek aan de KU Leuven en Turkije-kenner. 'Erdogan heeft een opvliegend karakter. En door zo lang aan de macht te blijven, denkt hij dat hij ongenaakbaar is. De sultan van Turkije.'

Concrete corruptie

Als de premier meent dat hijuntouchable is, dan zit hij er misschien niet eens naast. Een jaar geleden liet Erdogan de aanhoudende protesten tegen zijn beleid hardhandig neerslaan. Eerder dit jaar kwamen er verschillende concrete beschuldigingen van corruptie en vriendjespolitiek, een telefoongesprek met zijn zoon over het wegsluizen van grote sommen geld inclus. En laatst liet hij YouTube en Twitter wekenlang afsluiten.

Niet meteen de acties van een groot democraat. En toch rijfde zijn partij AKP bij de gemeenteraadsverkiezingen 44 procent van de stemmen binnen. Erdogan was geen kandidaat, maar wél het uithangbord van zijn partij. Niet moeilijk dat hij overloopt van zelfvertrouwen. De man blijft mateloos populair bij de 'gewone' Turken. De werkende klasse. De gelovige, conservatieve kiezers, voornamelijk op het platteland. Ze kijken op naar hun premier omdat hij een selfmade man is. De zoon van armoedzaaiers die zich een weg omhoog knokte en burgemeester van Istanbul werd.

Te lang verliefd

'Hij is ook een groot leider', zegt Roctus. 'Hij heeft veel gepresteerd, als premier Turkije economisch weer op de sporen gezet. En hij heeft altijd krachtadig opgetreden. Daarom stemmen ze op hem, bewonderen ze hem.' En de commotie rond zijn persoon, die woedt in Turkije vooral in de steden en op het internet. 'De kritiek komt doorgaans van jonge, geletterde mensen uit de steden. Zijn aanhang is vaak digitaal analfabeet. Die haalt zijn informatie in regeringsgetrouwe kranten en tv-zenders.'

Toch moet de would-be president opletten, volgens Roctus. 'Als Erdogan erin slaagt de mijnwerkers furieus te maken, de werkende klasse die hem altijd zo gesteund heeft, dan is dat geen goed teken.'

Sinan, een 29-jarige ober in de wijk van Istanbul waar Erdogan opgroeide, vatte het zo samen tegenover het persagentschap Reuters: 'Hij is bot geweest. Zijn temperament heeft de overhand genomen. Sommige van mijn klanten - trouwe aanhangers - hebben het niet voor zijn onbehouden stijl. Maar ze zouden het nooit hardop zeggen en ze zouden nooit voor iemand anders stemmen.'

'De mensen zullen blijven stemmen voor Erdogan. Het is zoals té lang verliefd zijn op iemand en niet beseffen hoe die veranderd is, in negatieve zin. Ze zijn door hem betoverd. Ze zien zijn slechte kanten niet meer.'

Jesse Van Regenmortel

Copyright © 2014 Corelio. Alle rechten voorbehouden